

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 7 lipca 2023 r.
sprawy **G. C.**
skazanego za czyn z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o przeciwdziałaniu narkomanii i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu
z dnia 14 grudnia 2022 r., sygn. akt IX Ka 185/22
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Toruniu
z dnia 19 stycznia 2022 r., sygn. akt II K 1090/21

postanowił

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

G. C. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 25 lutego 2021 roku około godziny 17:45 w K., wbrew obowiązującym przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, uczestniczył w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowej w postaci 164,63 grama netto amfetaminy oraz 4,42 grama 4CMC, które przewoził w pojeździe marki

A. o numerach rejestracyjnych [...], tj. o przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,

2. w dniach 12 lutego 2021 roku, 17 lutego 2021 roku i 25 lutego 2021 roku w T. przy ul. [...] i J., wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, z góry powziętym zamiarem, uczestniczył w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowej w postaci nie mniej niż 75 gramów amfetaminy, w ten sposób, że po uprzednim umówieniu spotkań, każdorazowo udzielił E. Z. porcje po 25 gramów amfetaminy w cenie 6 zł za jeden gram, tj. łącznie udzielił jej 75 gramów amfetaminy za kwotę 450 zł, tj. o przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 w zw. z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 kk i w zw. z art. 12 § 1 k.k.,

3. w dniu 12 lutego 2021 roku około godziny 13:30 w C. na ulicy [...] kierował samochodem osobowym marki B. o numerach rejestracyjnych [...] nie stosując się do decyzji Starosty Powiatu T. o sygn. [...] z dnia 26 stycznia 2015 roku o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi w zakresie kat. B prawa jazdy tj. o przestępstwo z art. 180a k.k.

Wyrokiem z dnia 19 stycznia 2022 r., sygn. akt II K 1090/21, Sąd Rejonowy w Toruniu:

1. uznał oskarżonego G. C. za winnego popełnienia zarzucanego jemu czynu w punkcie 1 i 2 aktu oskarżenia z tym ustaleniem, iż stanowią jedno przestępstwo i przyjął kwalifikację z art. 56 ust 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 59 ust 1 tej ustawy w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 12 § 1 k.k. i za na podstawie art. 11 § 3 k.k. i art. 56 ust. 3 tej ustawy i art. 57 b k.k. wymierzył karę 2 (dwóch) lat i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny przyjmując wysokość jednej stawki w kwocie 30 (trzydziestu) zł;
2. uznał oskarżonego G. C. za winnego popełnienia zarzucanego jemu czynu w punkcie 3 aktu oskarżenia to jest przestępstwa z art. 180 a k.k. i za to na podstawie art. 180a k.k. wymierzył karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

3. na podstawie art. 86 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k. w miejsce kar pozbawienia wolności orzeczonych w punkcie I, II wyroku orzekł karę łączną 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
4. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres tymczasowego aresztowania od dnia 26 maja 2021 r. godz. 17.55 do dnia 30 września 2021 r. godz. 12.20;
5. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa uzyskanej przez oskarżonego równowartości korzyści w wysokości 450 (czterysta pięćdziesiąt) zł w związku z przypisanym czynem w punkcie I wyroku;
6. na podstawie art. 42 § 1 a pkt 1 k.k. orzekł w stosunku do oskarżonego środek kamy w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat w związku z przypisanym czynem w punkcie II wyroku;
7. na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa przez zniszczenie dowodu rzeczowego w sprawie w postaci substancji białej znajdującej się w trzech woreczkach foliowych o masie 83,18 grama; 73,66 grama; 27,94 grama oraz na podstawie art. 44 § 2 k.k. przepadek na rzecz Skarbu Państwa woreczków foliowych i słoika zapisanych pod pozycją wykazu dowodów rzeczowych i śladów kryminalistycznych nr [...] oraz [...] KWP w B. w związku z przypisanym czynem w punkcie I wyroku.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł obrońca oskarżonego, który zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu:

1. obrazę przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu tj. art. 180a k.k. przez błędne jego zastosowanie do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego;
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który ma wpływ na treść tego orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżony uczestniczył w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowych oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej uczestniczył w obrocie znaczną ilością

substancji psychotropowej, jak i dokonania tejże oceny materiału dowodowego w sposób wybiórczy przez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów, wbrew zasadom logicznego myślenia i doświadczeniu życiowemu, a to na skutek naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 5 § 2, art. 7, 92 i 410 k.p.k.;

3. niewspółmierność kary poprzez odmowę zastosowania art. 37b k.k. i wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności, w sytuacji, kiedy zachodziły podstawy do wymierzenia kary mieszanej;
4. niesłusznego zastosowania przepadku na rzecz Skarbu Państwa równowartości korzyści majątkowej;
5. naruszenia prawa materialnego poprzez błędne ich zastosowanie tj. art. 56 ust. 1i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 59 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 12 § 1 k.k., kiedy prawidłowo *in casu* zastosowanie powinien mieć art. 62 ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zakwalifikowanie czynu z punktu I aktu oskarżenia jako występku z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, uniewinnienie od czynu z punktu II aktu oskarżenia, ewentualnie z najdalej posuniętej ostrożności procesowej zakwalifikowanie go jako występkę z art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, uniewinnienie od czynu punktu z pkt. III aktu oskarżenia.

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2022 r., sygn. akt IX Ka 185/22, Sąd Okręgowy w Toruniu:

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:
 1. uchylił orzeczenia zawarte w punktach II, III i VI;
 2. ustalił, że orzeczenie o zaliczeniu okresu tymczasowego aresztowania zawarte w punkcie IV odnosi się do kary wymierzonej oskarżonemu za czyn przypisany mu w punkcie I;
3. w ramach zarzutu opisanego w punkcie 3 części komparacyjnej wyroku uznał oskarżonego za winnego tego, że w dniu 12 lutego 2021 r. około godziny 13:30 w C. na ulicy [...] kierował samochodem osobowym marki B.

nr rej. [...], nie mając do tego uprawnienia, tj. za winnego wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., za które na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1500 (jednego tysiąca pięciuset) złotych grzywny, zaś na podstawie art. 94 § 3 k.w. w zw. z art. 29 § 1 i 2 k.w. orzekł wobec niego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres roku;

4. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy;
5. zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za II instancję i wydatkami poniesionymi w postępowaniu odwoławczym obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł obrońca oskarżonego, który zaskarżył wyrok sądu odwoławczego w zakresie punktu II, zarzucając mu:

1. rażące naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. w zw. z art 170 § 1 pkt 3 i 5 k.p.k. w zw. z art. 452 § 2 i 3 k.p.k. w zw. z art 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.,
2. rażące naruszenie art. 45 pkt 1 Konstytucji RP w zakresie naruszenia prawa do Sądu oraz art 6. Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w zakresie naruszenia prawa do rzetelnego a tym samym sprawiedliwego procesu sądowego:

- „poprzez bezpodstawne oddalenie wniosków dowodowych obrony z pism z 25 kwietnia 2022 roku o ponowne przesłuchanie świadka E. Z. (...) oraz z pisma z 27 września 2022 roku o zwrócenie się do [...] Szpitala Dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ś. i zwolnienie w tym zakresie z tajemnicy lekarskiej tej instytucji w celu udzielenia odpowiedzi czy świadek E. Z. przebywała w tej jednostce, jeżeli tak to w jakim okresie i z jakiego powodu oraz z jakim rozpoznaniem (w okresie ostatnich 5 lat) - przez co Sąd Okręgowy naruszył zasadę prawa do obrony skazanego oraz zasadę iż niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego albowiem Sąd II instancji przekroczył zasadę swobodnej oceny dowodów i dokonał jej w sposób dowolny z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego (tym samym nie oparł podstawy wyroku o całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej) przy czym bezzasadnie i w oderwaniu od pozostałego materiału dowodowego oddalił ww. wnioski dowodowe uznając je za nieprzydatne do stwierdzenia danej okoliczności oraz uznając iż w sposób

oczywisty zmierzają one do przedłużenia postępowania w sytuacji gdy ostatni wniosek dowodowy został złożony 27 września 2022 roku a termin rozprawy apelacyjnej wyznaczono na 01 grudnia 2022 roku, tym bardziej, że wnioskowane dowody były celowe *in casu*, a skazany nie mając wcześniej wiedzy o leczeniu psychiatrycznym lub połączonym z leczeniem odwykowym od środków odurzających dotyczących świadka E. Z. nie mógł wcześniej powołać tych wniosków dowodowych, a tym samym należało prawidłowo przyjąć iż okoliczność, która ma być udowodniona, dotyczy nowego faktu, niebędącego przedmiotem postępowania przed sądem pierwszej instancji, a składający wniosek nie mógł go wówczas wskazać (...), co miało istotny wpływ na treść orzeczenia ponieważ skutkowało utrzymaniem w mocy rozstrzygnięcia sądu I instancji w zakresie uznania oskarżonego G. C. za winnego popełnienia zarzucanego jemu czynu w punkcie 1 i 2 aktu oskarżenia z tym ustaleniem, iż stanowią jedno przestępstwo i przyjmuje kwalifikację z art. 56 ust 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 59 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 11 § 2 kk oraz art. 12 § 1 k.k.”

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w zaskarżonej części oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu sądowi.

W odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Na wstępie, odnosząc się do zarzutu oznaczonego literą a, należy przypomnieć, gdyż najwyraźniej uszło to uwadze skarżącego, że „przepisy art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k. mają charakter rozłączny, a zatem zastosowanie art. 5 § 2 k.p.k. możliwe jest jedynie wówczas, gdy mimo przeprowadzenia wszystkich możliwych dowodów oraz dokonania ich oceny spełniającej wymogi określone w art. 7 k.p.k. pojawiają się wątpliwości, których nie da się wyeliminować” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2012 r., II KK 141/11). W analizowanej sprawie zaś, obrońca oskarżonego kwestionował zarówno ocenę materiału dowodowego, jak i kompletność tego materiału. Ponadto w orzecznictwie zasadnie podkreśla się, że zarzut naruszenia przepisu statuującego zasadę *in dubio pro reo* może być

skuteczny tylko wówczas, gdy zostanie wykazane, że orzekający w sprawie sąd rzeczywiście powziął wątpliwości, o których mowa w art. 5 § 2 k.p.k. i nie rozstrzygnął ich na korzyść oskarżonego. Dla zasadności tego zarzutu nie wystarczy natomiast zaprezentowanie przez stronę „własnych” wątpliwości co do stanu dowodów (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2018 r., V KK 68/18). Skarżący nie wykazał zaś, by orzekające w sprawie sądy powzięły rzeczony wątpliwości i rozstrzygnęły je niezgodnie z kierunkiem wytoczonym art. 5 § 2 k.p.k.

Stawiając zarzut oznaczony literą b, skarżący nie zwrócił natomiast uwagi na fakt, że zgodnie z utrwalonym w doktrynie i judykaturze poglądem, nie jest prawidłowe odwoływanie się w kasacji wyłącznie do przepisów EKPC oraz Konstytucji RP, gdy pomija się odpowiednie przepisy kodeksu postępowania karnego, które realizują zawarte w tych aktach normy (zob. D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, *Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2023, komentarz do art. 523, teza 20 i wskazane tam judykaty Sądu Najwyższego).

Już te tylko okoliczności świadczą o wyraźnych mankamentach zarzutów kasacyjnych.

O uznaniu kasacji za oczywiście bezzasadną zdecydowały jednak nie tylko wadliwości opisane wyżej, ale nade wszystko merytoryczna nietrafność argumentacji zawartej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Zarzucając sądowi odwoławczemu oddalenie wskazanych wyżej wniosków dowodowych skarżący nie dostrzegł, że zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, nie każda choroba (w tym choroba psychiczna i proces leczenia) może być uznana za okoliczność wywołującą wątpliwość co do stanu psychicznego świadka, jego stanu rozwoju umysłowego, zdolności postrzegania lub odtwarzania przez niego postrzeżeń i w konsekwencji skutkować bezwzględną koniecznością przesłuchania świadka w obecności biegłego psychologa w trybie art. 192 § 2 k.p.k. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2019 r., V KK 410/18). To samo dotyczy uzależnień. Trafnie wskazał wszak Sąd Apelacyjny w Warszawie, że przepis art. 192 § 2 k.p.k. nie nakazuje przesłuchania świadka z udziałem biegłego lekarza lub biegłego psychologa w każdym przypadku występowania określonej kategorii

schorzenia lub uzależnienia, a jedynie wówczas, gdy istnieją wątpliwości, co do stanu psychicznego świadka (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 września 2016 r., II AKa 77/16). W świetle tych wskazań nie budzi wątpliwości, że oddalenie przez sąd odwoławczy przytoczonych wniosków dowodowych nie może być uznane za rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów powołanych w zarzutach kasacji. Należy przypomnieć, że świadek E. Z. w toku niniejszego postępowania była przesłuchiwana dwukrotnie i żaden z przeprowadzających tę czynność procesową organów nie nabrał jakichkolwiek wątpliwości co jej stanu psychicznego i zdolności do składania zeznań. Tego rodzaju wątpliwości, w trakcie przesłuchania świadka na rozprawie, nie zgłaszał również obrońca oskarżonego (k. 573 v.) Przedstawiciel procesowy G. C. sugerował natomiast, że podczas przesłuchania w toku postępowania przygotowawczego ww. znajdowała się pod wpływem narkotyków (532 v.). Świadek M. M. (funkcjonariusz Policji, który przesłuchiwał E. Z. w pierwszym stadium procesu), którego zeznania słusznie zostały uznane przez sądy powszechne za wiarygodne, stanowczo oświadczył jednak, że stan psychofizyczny wyżej wymienionej w czasie przeprowadzania tej czynności nie wskazywał na to, by znajdowała się pod wpływem tego rodzaju środków (k. 584 v.). Jest zaś oczywiste, że dokumentacja medyczna, nawet jeśli wskazywałaby, że E. Z. leczyła się psychiatrycznie lub odwykowo, nie mogłaby stanowić dowodu wspierającego tezę skarżącego, iż właśnie podczas rzeczonego przesłuchania wyżej wymieniona znajdowała się pod wpływem narkotyków. Dokumentacja ta, jak wskazano wyżej, wobec niepowzięcia jakichkolwiek wątpliwości co do zaistnienia okoliczności z art. 192 § 2 k.p.k. w czasie przesłuchania, nie mogłaby również być dowodem na to, że podczas składania zeznań w postępowaniu przygotowawczym, świadek znajdowała się w stanie psychicznym uniemożliwiającym jej złożenie wiarygodnych depozycji procesowych. Z tych samych przyczyn zbyteczne było uzupełniające przesłuchanie E. Z. na okoliczność, czy leczyła się psychiatrycznie lub odwykowo, a jeżeli tak, to gdzie i w jakich okresach.

Nie można zgodzić się również z tezą skarżącego, iż „gdyby nie zeznania świadka E. Z. złożone bez obecności obrońcy w postępowaniu przygotowawczym – nie byłoby żadnych dowodów na kwalifikację prawną jaką utrzymał sąd

odwoławczy, a skazanego należało uznać winnym posiadania tychże środków odurzających” (s. 10 kasacji). Oskarżony w początkowym stadium procesu, tj. w toku przesłuchań przez Policję i prokuratora przeprowadzonych w dniu 26 lutego 2021 r. (k. 58, 68) oraz posiedzenia w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania (k. 76), przyznał się wszak do uczestnictwa w obrocie znaczną ilością amfetaminy. I te właśnie depozycje procesowe oskarżonego zostały uznane, przez orzekające w sprawie sądy powszechne, za wiarygodne. Ocena ta, wbrew temu co twierdzi skarżący, nie może być przy tym określona mianem dowolnej, na co wskazują przekonujące wywody zawarte w uzasadnieniach wyroków obu sądów (k. 600 v., 658 – 658 v.).

Na zakończenie należy nadmienić, że podstaw do zmiany wyrażonego wyżej stanowiska nie dostarczyło pismo procesowe zatytułowane „Uzupełnienie wywodów kasacji wniesionej przez adwokata A. P.”, skierowane do Sądu Najwyższego przez adw. I. Z. Po pierwsze, zostało ono wniesione po terminie do złożenia kasacji, a więc w zakresie w jakim wywody w tym piśmie zawarte nie mieściły się w ramach zarzutów kasacyjnych, nie mogły być w ogóle brane pod uwagę. Po drugie zaś, wywody pisma adw. I. Z., w zakresie w jakim mieściły się w zarzutach kasacyjnych, nie wniosły do sprawy nic ponad to co było przedmiotem analizy w niniejszym uzasadnieniu w ramach odniesienia się do zarzutów kasacyjnych.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy ocenił kasację jako oczywiście bezzasadną i orzekł o jej oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k., obciążając nimi skazanego.

[SOP]

[ms]

